

Hayat Boyu Öğrenmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri

Teachers' Views on Lifelong Learning

ÖZET

Bu çalışmanın amacı hayat boyu öğrenmeye yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesidir. Bu çalışmanın yöntemi belirlenirken nitel araştırma tekniklerinden fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Araştırma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılarak seçilmiştir. Bu yöntemle araştırmaya dahil edilen 14 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu meydana getirmektedir. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, öğretmenlerin ifadeleri, hayat boyu öğrenmeye olan güçlü inançlarını ve sürekli gelişim arzularını yansıtmaktadır. Kendi öğrenme deneyimlerini ve öğrencilerinden aldıkları ilhamı temel alarak, öğretme ve öğrenme yaklaşımlarını şekillendirdiklerini görüyoruz. Bu yaklaşımlar öğrencilere örnek olma, hayat boyu öğrenme bilincini aşılama ve öğrenme motivasyonunu artırma amacını taşımaktadır. Öğretmenler, farklı öğrenme yöntemlerini benimseyerek sürekli gelişim sağlıyorlar; bu da öğrencilere çeşitli öğrenme yollarını göstermektedir. Deneyimleri, öğrencilere gerçek yaşam bağlamları sunma, soru sorma teşvik etme gibi yöntemlerle öğrenme deneyimini daha etkili hale getirmektedir. Sonuç olarak, öğretmenlerin sürekli öğrenme inancı ve uygulamaları, öğrencilerin öğrenme isteğini artırarak eğitim kalitesini yükseltebilir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Boyu Öğrenme, Okul, Öğretmen.

ABSTRACT

The aim of this study is to determine teachers' views on lifelong learning. While determining the method of this study, phenomenology design, one of the qualitative research techniques, was preferred. The research group was selected using the maximum diversity sampling strategy, which is one of the purposeful sampling methods. The 14 teachers included in the research with this method constitute the study group of the research. A semi-structured interview form was used to collect the data. The data were analyzed using content analysis. According to the findings of the study, the teachers' statements reflect their strong belief in lifelong learning and their desire for continuous development. We see that they shape their teaching and learning approaches based on their own learning experiences and the inspiration they receive from their students. These approaches aim to set an example for students, instill an awareness of lifelong learning and increase motivation to learn. Teachers are continuously improving by adopting different learning methods, showing students a variety of ways of learning. Their experiences make the learning experience more effective by providing students with real life contexts, encouraging them to ask questions, etc. As a result, teachers' continuous learning beliefs and practices can improve the quality of education by increasing students' willingness to learn.

Keywords: Lifelong Learning, School, Teacher.

GİRİŞ

Bu sürekli değişim çağında teknoloji hızla gelişmekte, bilgi ve bilgiye erişim yöntemleri gelişmekte ve daha karmaşık hale gelmektedir. Değişime ayak uydurmak için insanların sürekli olarak meşgul olması gerekiyor. Yaşam boyu öğrenme, bilgi ve teknoloji çağında insanların hayatta kalmak ve gelişimlerini sürdürmek için ihtiyaç duydukları en önemli yetenektir (Göksan, Uzundurukan ve Keskin, 2009). Bireyin yaşamı boyunca gelişmesi için gerekli olan her türlü bilgi ve becerinin kazandırılması, mevcut eğitim sisteminin geliştirilmesi ve değiştirilmesi ile birlikte eğitim ve öğrenmeye yönelik güncel yaklaşımdır (DPT, 2001). Günümüz kültürleri, küresel ekonominin neden olduğu iş boşluklarını doldurmak için kişisel gelişime değer veren ve yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip çalışanlara ihtiyaç duymaktadır. Avrupa Konseyi tarafından 2000 yılında kabul edilen Lizbon Stratejisi'nde belirtildiği gibi, "Avrupa Birliği, güçlü ekonomik kalkınma ve sosyal uyum ile daha iyi ve daha çeşitli istihdam olanakları sağlayan, dünyanın en rekabetçi ve dinamik bilgi tabanlı ekonomisine sahip olmalıdır." (Hake, 2001). Avrupa, aktif vatandaşlığı teşvik etmek, herkesin eşit eğitim fırsatlarına erişimini sağlayarak rekabet gücünü artırmak, yüksek motivasyon seviyelerini korumak ve bilgili insanlar üretmek için hayat boyu öğrenmeye büyük önem vermektedir. Hayat boyu öğrenme hedefi, işgücü piyasalarına yeni işçiler kazandırmak ve küresel dünya düzeninde istihdam edilebilirliği artırmak gibi tek yönlü bir değerlendirme olarak görülemez. Bu bakış açısı, sadece mesleki eğitimin hayat boyu öğrenme olarak değerlendirilmesi gerektiği anlamına gelir. Meraklı, katılımcı, bilinçli ve öğrenmeyi seven vatandaşlar yaratmak için hayat boyu öğrenme, insanların hayatlarında öğrenmeyi sürekli olarak

Mehmet Akın¹
Gülhan Berk²
Uğur Akyüz³
Ali Oğuz⁴

How to Cite This Article

Akın, M., Berk, G., Akyüz, U & Oğuz, A. (2023). "Hayat Boyu Öğrenmeye Yönelik Öğretmen Görüşleri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:53; pp:3709-3717. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.72194>

Arrival: 30 June 2023

Published: 30 September 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

² Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

³ Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

⁴ Öğretmen, MEB, Ankara, Türkiye

aktif hale getirmeli, öğrenme isteklerinin artmasında rol oynamalı ve toplum üzerinde olumlu bir etkiye sahip olmalıdır (Duman, 2005). Yaşam boyu öğrenmenin odağında genellikle üç hedef yer alır (DPT, 2001). Kişisel gelişim: Kişiyi ilgi ve gereksinimlerine uygun öğrenme fırsatlarının merkezine yerleştirmek. Kişilerin mesleki ve sosyal gelişimlerini sağlayacak bilgileri edinmelerini kolaylaştırmanın yanı sıra yaşam kalitelerini ve dolayısıyla yaşam mutluluğu düzeylerini yükseltmeyi amaçlar. Sağlıklı toplumsal katılım Amaç, ırk, dil, din veya cinsiyet ayrımı yapmaksızın tüm toplumsal düzeylere eşit olanaklarla eğitim vermektir. Aynı zamanda tüm topluma fırsatlar sunmayı ve insanların demokratik ve sosyal olarak bütünleşmiş bireyler olarak yetişmelerine yardımcı olmayı amaçlar. Böylece insanların topluma sağlıklı bir şekilde katılımını garanti altına almak mümkündür. Ekonomik büyüme: Doğumdan ölüme kadar eğitim bilinciyle, hem akademik hem de profesyonel düzeyde gelişmiş insanlarla mükemmel istihdam üretmenin yanı sıra modern ilerlemelere ayak uydurarak ekonomik büyümeyi sağlamak hedeflenmektedir. OECD'nin herkes için yaşam boyu öğrenme kavramı, insanlara sadece yeni öğrenme şansları vermeye değil, herkesin yaşamları boyunca öğrenme fırsatlarına erişebilmelerini sağlamaya odaklanmaktadır. Bu bağlamda herkesin ihtiyaç duyduğu bilgi ve beceri standartları hedeflenmekte ve yaştan bağımsız olarak resmi veya gayri resmi ortamlarda her türlü kişisel ve sosyal gelişimi içermektedir (OECD, 1996). Tipik eğitim ve öğretim faaliyetlerinin aksine, yaşam boyu öğrenme, insanların öğrenme uğruna çalışmak için çaba gösterdikleri eğitim arayışlarını kapsar. Kapsamı doğumdan ölüme kadar tüm insanları kapsar. Bu anlamda yaşam boyu öğrenen kişiler, soru soran ve tartışmalara katılan bilinçli, özgür ve aktif düşünürlerdir. Kendi gereksinimlerini anlayan, değişime uyum sağlayabilen ve gelişmelerle başa çıkabilen kişilerdir. Kendi öğrenme süreçlerine aktif olarak katılabilen, kendi öğrenme süreçlerini planlayıp değerlendirebilen, akademik ya da akademik olmayan ortamlarda öğrenebilen, öğretmenlerin yanı sıra akranlarından da öğrenebilen ve çeşitli bağlamlarda farklı eğitim stratejileri seçebilen bireyler yaşam boyu öğrenen olarak kabul edilir (Knapper ve Cropley, 2000).

Yaşam boyu öğrenmeyi, öğrenme fırsatlarının yaşam boyunca dağılımını vurgulayan ve insanların beceri ve yeteneklerini yaşamları boyunca geliştiren sürekli bir süreç olarak görüyoruz. Buna göre, yaşam boyu öğrenme rekabet gücünü, kişisel gelişimi, sosyalleşmeyi, etkin vatandaşlığı ve istihdamı artırır (Demirel, 2009). Geleneksel okullaşmanın aksine, yaşam boyu öğrenme yaklaşımları öğrencilerin sadece bilgi almak yerine öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarını içerir. Demirel'e (2008) göre yaşam boyu öğrenen kişiler, kendilerinin ve toplumlarının ihtiyaçlarının bilincinde olan, yenilik ve ilerlemenin eksik kaldığı noktaları sorgulayan, özdenetim sergileyen, eleştirel düşünce yeteneğine sahip, öğrenmenin gerçek bir keyif olduğunu anlayan ve sorun çözen kişilerdir. Değişimi ve yeniliği benimseyen ve yaşam boyu öğrenme yoluyla toplumun geleceğe hazırlanmasına aktif olarak katılan bireyler. İnsanların kendilerini gerçekleştirebilmeleri, topluma aktif olarak katılabilmeleri ve iş bulabilmeleri için beceri temelli bir eğitim sistemine geçiş amacıyla 2000'li yıllarda Avrupa'da Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi oluşturulmuştur. Hayat Boyu Öğrenme Temel Yetkinlikleri de oluşturulmuştur (Avrupa Komisyonu, 2018). Bu beceriler arasında okuryazarlık, çok dillilik, matematik, bilim, teknoloji ve mühendislik yeterliliği, dijital yeterlilik, kişisel, sosyal ve öğrenmeyi öğrenme yeterliliği, vatandaşlık, girişimcilik ve kültürel farkındalık ve ifade yeterliliği yer almaktadır. Ayrıca, eğitim ve öğretimin en önemli aktörlerinden biri olan eğitimcilerin yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olması büyük önem taşımaktadır. Avrupa Komisyonu'na (2022) göre, eğitim sisteminin değişim çağında yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip öğrenciler yetiştirmesi gerekmele birlikte, öğretmenlerin de bu becerilere sahip olması çok önemlidir. Öğretmenler, çağın getirdiği gelişmelere ayak uydurmak ve bunları öğrencilerine aktarmak için uzmanlıklarını sürekli güncellemelidir. Öğretmenler, öğrencilerinde yaşam boyu öğrenen bireyler geliştirmeleri beklendiğinden, yaşamları boyunca aktif olarak öğrenme fırsatları aramalıdır (Selvi, 2011). Yaşam boyu öğrenen öğretmenler, öğrendikleri ile günlük yaşamları arasındaki bağlantının farkındadır ve yaşam boyu öğrenme için gereken güdü ve kaynaklara sahiptirler (Dhaliwal, 2015). Bu durumda, eğitimcilerin temel yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmaları gerekmektedir.

MEB, 2014 yılında oluşturduğu Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi'nde hayat boyu öğrenmeyi, öğrenmenin kişinin eğitim geçmişi, yaşı veya sosyal konumu ne olursa olsun hayatın her alanında gerçekleştirebileceğini ve sadece örgün eğitim ortamlarında mümkün olmadığını gösteren temel bir fikir olarak tanımlamıştır. UNESCO (2016) hayat boyu öğrenmeyi, tüm örgün ve yaygın eğitim süreçlerini, hem kamu hem de ticari sektörlerde ihtiyaç duyulan yetkin insan kaynaklarının geliştirilmesini ve bireysel büyümeyi içeren bir kavram olarak tanımlamaktadır (UNESCO, 2016'dan aktaran: Çelik, 2020). OECD (1996) hayat boyu öğrenmeyi, hem bireysel hem de toplumsal gelişime hitap eden, hem resmi hem de gayri resmi bağlamlarda gerçekleşebilen ve hedefleri insanların bebeklikten ölüme kadar ihtiyaç duydukları bilgi ve beceri standartlarının geliştirilmesi olan öğrenme faaliyetleri olarak tanımlamıştır. Yaşam boyu öğrenmenin amacı, insanların kişisel, sosyal ve profesyonel olarak gelişmelerine yardımcı olmaktır. Hem resmi hem de gayri resmi eğitimi kapsar. 222 (Erdamar, 2020) Okul çağında olmayanlar için, okul öncesi dönemde başlayan ve yükseköğretime kadar devam eden okul sistemi içinde edinilen nitelikli genel ve mesleki eğitim yetersizdir. Bireylerin yetenekleri yaşlanmaya paralel olarak gelişmelidir. Dolayısıyla hayat boyu öğrenme girişimlerine her zaman talep olacaktır. Bu bağlamda, yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinin genellikle yetişkin eğitimi sürecindekileri kapsadığı düşünülse de, bugün geldiğimiz noktada yaşam boyu öğrenme, beşikten mezara kadar eğitimin tüm aşamalarında yeni bir yapılanmayı temsil etmektedir ve bu kavram yetişkin eğitiminin temelini

oluştursa da buna indirgenemez. (Bağcı, 2007) Yaşam boyu öğrenmeyi nitelendirmek için "yaşam boyunca elde edilen tüm öğrenme faaliyetleri" (Aslandağ Soylu, 2013) ifadesi kullanılabilir.

Yaşam boyu öğrenme fikrinin, öğrenmenin sürekli bir süreç olduğu ve eğitimin sadece zihni değil insanlığı geliştirmeyi amaçlaması gerektiği fikirlerine dayandığı açıktır. Bu önermeler Aristo, Platon ve Sokrates gibi klasik filozofların eğitimin doğasına ilişkin fikirleriyle tutarlıdır (Lewis, 1981). John Dewey ve Eduard Lindeman gibi 1920'li yılların eğitimcilerine göre eğitim, yaşamın kendisi kadar uzun süren bir ihtiyaçtır. "Yaşam boyu öğrenme" teriminin anlamında da benzerlikler gözlemleyebiliriz. Yetişkin eğitimcisi Basil Yeaxslee, Dewey ve Lindeman'ın teorilerine dayanarak, 1929 yılında yayınladığı Yaşam Boyu Eğitim adlı kitabında tüm örgün, yaygın ve enformel öğrenmeyi yaşam boyu süren bir süreç olarak birleştirmiştir. Yaşam boyu öğrenme üzerine ilk kitap bu kitaptır (Miser, 2013). O tarihten sonra 1970'lere kadar bu fikir atıl kalmıştır (Aslandağ Soylu, 2013). "Yaşam boyu öğrenme" ve "öğrenen toplum" kavramları, 1960'ların sonu ve 1970'lerin başında, Avrupa Konseyi, UNESCO ve OECD gibi uluslararası kuruluşların raporlarıyla, sınırsız ekonomik büyüme ortamında eğitimden beklenen yeni değerlerle bağlantılı olarak gündeme gelmiştir (Ayhan, 2005). UNESCO'nun 1970 yılındaki konferansında Yaşam Boyu Öğrenmeye Giriş başlıklı bir makale yayımlanmıştır. Daha sonra UNESCO tarafından Uluslararası Eğitimin Geliştirilmesi Komisyonu kurulmuştur. Edgar Faure bu komisyonun başkanı olarak görev yapmıştır. Bu panelin "Olmayı Bilmek: Eğitimin Bugünü ve Geleceği" raporu 1972 yılında yayınlandı. Yaşam boyu öğrenme ve öğrenen toplum fikirleri, genellikle Faure çalışması olarak bilinen bu çalışmanın temelini oluşturdu. İnsanların yaşamları boyunca eğitim alma haklarının altı çizilmiştir. Eurydice'e (2000) göre eğitim, zaman ve mekân aşan, sınıf içinde ve dışında yapılan tüm etkinlikleri içeren, daha esnek etkinliklere sahip ve kişinin yaşamı boyunca devam eden bir varoluş süreci olarak görülmüştür. OECD, "Yinelemeli Eğitim: Yaşam Boyu Öğrenme için Bir Strateji" başlıklı çalışmayı 1973 yılında yayınlamıştır. Çalışma, küresel ekonominin ve rekabetçiliğin ihtiyaç duyduğu işgücünü üretmek için mesleki eğitimin gerekliliğinin yanı sıra insanların değişime ayak uydurmak için sürekli olarak gelişmeleri ve büyümeleri gerektiğini vurgulamıştır (Eurydice, 2000). Bu değerlendirmeler kapsamında bu çalışmanın amacı hayat boyu öğrenmeye yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve anlamlarını anlamak amacıyla kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir. Fenomenoloji deseni, katılımcıların bir fenomeni (olayı, deneyimi, durumu) nasıl yaşadıklarını ve bu fenomenin onlar için ne anlama geldiğini anlamaya odaklanır. Bu desen, katılımcıların perspektifinden hareket ederek, onların kişisel deneyimlerini ve içsel dünyalarını anlamak için kullanılır. Fenomenoloji deseni genellikle aşağıdaki adımları içeren bir süreçle uygulanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013): Araştırma Konusunun Belirlenmesi: Araştırmacı, incelemek istediği fenomeni belirler. Fenomen, katılımcıların deneyimlediği herhangi bir olay, durum veya konu olabilir. Katılımcı Seçimi: Belirlenen fenomeni deneyimlemiş ve bu deneyimi anlatmaya istekli olan katılımcılar seçilir. Katılımcılar, fenomeni yakından yaşamış olmalıdır. Veri Toplama: Araştırmacı, katılımcılarla yapılandırılmış veya yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla derinlemesine ve ayrıntılı veriler toplar. Katılımcılardan fenomeni nasıl deneyimlediklerini, hissettiklerini, düşündüklerini ve anlamlandırdıklarını açıklamalarını ister. Veri Analizi: Toplanan veriler dikkatlice incelenir ve anlamlı kavramlar, temalar ve yapılar çıkarılır. Bu aşamada, verilerin içsel anlamı ve katılımcıların deneyimleri anlamaya çalışılır. Anlamın Oluşturulması: Araştırmacı, analiz sonuçlarına dayanarak fenomeni daha geniş bir anlam bağlamında anlamaya çalışır. Katılımcıların deneyimlerinden ortaya çıkan anlamı yorumlar. Sonuçların Sunumu: Araştırmacı, bulguları yazılı veya sözlü olarak sunar. Bu sunum, katılımcıların deneyimlerini ve anlamlarını açıklamaya yönelik zengin bir anlatı içerir. Fenomenoloji deseni, katılımcıların içsel dünyalarını ve deneyimlerini anlamaya yönelik kapsamlı bir yaklaşım sunar. Araştırmacının önyargılarından bağımsız olarak, katılımcıların deneyimlerini anlamasına ve değerlendirmesine olanak tanır. Bu desen, özellikle karmaşık ve derinlemesine anlaşılması gereken konuları incelemek için kullanılan etkili bir araştırma yöntemidir (Ekiz, 2003).

Çalışma Grubu

Araştırma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılarak seçilmiştir (Karataş, 2015). Maksimum çeşitlilik örnekleme, çalışılan konuyla ilgili olabilecek kişilerin çeşitliliğini mümkün olduğunca yakından temsil eden bir örnekleme sağlamayı amaçlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmaya katılmayı kabul eden 14 öğretmen görüşme için seçilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve kıdemleri titizlikle kaydedilmiştir. Örneklemin detayları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri

	Cinsiyet	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Kadın	44	22	Yüksek Lisans
K2	Erkek	42	17	Lisans
K3	Erkek	51	25	Yüksek Lisans
K4	Kadın	48	25	Yüksek Lisans
K5	Erkek	47	24	Lisans
K6	Erkek	48	23	Yüksek Lisans
K7	Kadın	50	28	Lisans
K8	Erkek	35	9	Lisans
K9	Kadın	32	7	Lisans
K10	Kadın	37	15 yıl	Lisans
K11	Erkek	42	11	Yüksek Lisans
K12	Erkek	57	31	Lisans
K13	Kadın	49	25	Lisans
K14	Erkek	50	25	Lisans

Bu tablo, araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik değişkenlerini göstermektedir. Katılımcıların cinsiyeti, yaşları, kıdemleri ve öğrenim durumlarına göre dağılımları açıklanmaktadır. Cinsiyet açısından incelendiğinde, katılımcıların %57.14'ünün kadın, %42.86'sının ise erkek olduğu görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında, katılımcıların yaşlarının ortalama olarak 44.07 olduğu görülmektedir. En genç katılımcının yaşı 32 iken, en yaşlı katılımcının yaşı 57 olarak belirlenmiştir. Kıdem durumu açısından değerlendirildiğinde, katılımcıların öğretmenlik kıdemlerinin ortalama olarak 19.07 yıl olduğu görülmektedir. Katılımcıların en düşük kıdemi 7 yıl iken, en yüksek kıdemi 31 yıl olarak kaydedilmiştir. Öğrenim durumu açısından incelendiğinde, katılımcıların %64.29'unun lisans, %35.71'inin ise yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Bu tabloya göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun kadın, ortalama yaş itibarıyla orta yaş grubunda, orta düzeyde bir öğretmenlik kıdemine sahip ve lisans veya yüksek lisans mezunu olduğu söylenebilir. Bu demografik bilgiler, araştırmanın örneklem grubunu temsil ettiği ve sonuçların bu grup üzerinden yorumlanması gerektiğini göstermektedir.

Veri Toplama Aracı

Nitel araştırmalar, derinlemesine anlayış elde etmek amacıyla kullanılan ve genellikle karmaşıklığı ve derinliği olan fenomenleri incelemek için tercih edilen bir araştırma yöntemidir. Nitel araştırmalarda veri toplama yöntemleri, katılımcıların deneyimlerini, görüşlerini, tutumlarını ve davranışlarını daha ayrıntılı bir şekilde anlamak için kullanılır. Bu bağlamda, görüşme formu, nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan veri toplama araçlarından biridir. Görüşme formu, araştırmacının belirlediği araştırma sorularına yönelik olarak katılımcılarla yüz yüze veya çevrimiçi olarak gerçekleştirilen yapılandırılmış görüşmelerde kullanılan bir belgedir. Görüşme formu, araştırmacının belirlediği soruları ve alt soruları içerir ve bu sorular, katılımcılara yöneltilen soruların tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik açısından sağlanmasını amaçlar (Karataş, 2015). Ayrıca, görüşme formu, araştırmacının araştırma sürecini daha yapılandırılmış ve yönlendirilmiş bir şekilde sürdürebilmesini sağlar. Görüşme formunun kullanımı, araştırmacının araştırma konusunu daha derinlemesine keşfetmesine, katılımcıların deneyimlerini ayrıntılı olarak anlamasına ve nitel verilerin sistematik bir şekilde toplanmasına olanak tanır. Araştırmacı, görüşme sırasında katılımcıların cevaplarını kaydedebilir ve daha sonra bu cevapları analiz etmek için kullanabilir. Nitel araştırmalarda görüşme formu kullanmanın avantajları arasında katılımcıların detaylı görüşlerini toplama, farklı katılımcıların cevaplarını karşılaştırma ve analiz etme olanağı, yapılandırılmış bir yaklaşım kullanarak veri toplama sürecini standartlaştırma ve güvenilirlik sağlama yer almaktadır. Ancak görüşme formunun dezavantajları da vardır; bazı katılımcıların cevaplarını daha az esnek ve kişisel bulabileceği, araştırmacının cevaplara anında yanıt verme esnekliğinin sınırlı olabileceği gibi. Sonuç olarak, nitel araştırmalarda görüşme formu, derinlemesine anlayış elde etmek ve katılımcıların görüşlerini sistematik bir şekilde toplamak amacıyla kullanılan etkili bir veri toplama aracıdır. Bu form, araştırmacının araştırma sürecini yönlendirmesini, verilerin analizini yapmasını ve karmaşık fenomenleri daha iyi anlamasını sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu kapsamda bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Belirli bir tutarlılık ve esneklik derecesi nedeniyle, yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı eğitim bilimleri araştırmalarında daha uygun görünmektedir (Karataş, 2015). Bu yöntemde, görüşme süreci ve araştırmacının sormayı planladığı sorular önceden hazırlanır. Ancak araştırmacı, görüşmenin doğal akışına uygun olarak alternatif, tamamlayıcı ya da alt sorular sorarak görüşmenin seyrini değiştirebilir (Ekiz, 2003). Araştırmanın daha önce gizli kalmış ya da göz ardı edilmiş tüm yönleri bu şekilde ortaya çıkarılır. Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre, görüşme yaklaşımı, sorunu yaşayan kişilerden doğrudan ve derinlemesine bilgi olarak belirli bir konuyu ortaya çıkarmada daha etkili olacaktır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel araştırmanın geçerliliğini (inandırıcılığı) ve güvenilirliğini (tutarlılığını) artırmak için birkaç adım atılmıştır. Bunlar arasında aktarılabilirlik (ayrıntılı tanımlama, amaçlı örnekleme), tutarlılık (tutarlılık incelemesi), teyit edilebilirlik (teyit incelemesi) ve inandırıcılık (uzun süreli katılım, derinlik odaklı veri toplama, üçgenleme, katılımcı teyidi, uzman incelemesi) yer almaktadır. Görüşmelerin karşılıklı güven ortamında yapılmasını garanti altına almak

için, görüşmelerin mesai saatleri sonrasında veya hafta sonları gibi uzun bir zaman diliminde gerçekleştirilmesine özellikle dikkat edilmiştir. Elde edilen verilerin çalışma sorularına uygunluğu karşılaştırma, yorumlama ve kavramsallaştırma yoluyla sürekli olarak değerlendirilmiştir. Veriler çalışma için elde edildikten sonra değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı kullanılarak toplanan bilgilere içerik analizi uygulanmıştır. Verilerin kodlanması, kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması verilerin analizinde izlenen adımlardır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Toplanan bilgiler, herhangi bir yorum katmadan ve materyalin özüne sadık kalınarak, fikirler ve temalar doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, devam eden veri toplama süreci kullanılarak doğrulanmış ve çalışma bulgularının mantıklı bir şekilde düzenlenmesi için çaba gösterilmiştir.

BULGULAR

Hayat boyu öğrenmeye olan inancınızı nasıl tanımlarsınız ve öğrenme sürecinizde kendinizi sürekli geliştirmek için ne tür adımlar atıyorsunuz?

Katılımcılara yöneltilen “Hayat boyu öğrenmeye olan inancınızı nasıl tanımlarsınız ve öğrenme sürecinizde kendinizi sürekli geliştirmek için ne tür adımlar atıyorsunuz?” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) Kendimi sürekli geliştirmenin önemine inanıyorum ve bu nedenle öğrenme sürecim hiç bitmeyecekmiş gibi devam ediyor."

"(K2) Her yeni gün, yeni bilgiler ve deneyimler edinme fırsatı olarak görüyorum." "(K3) Öğrenmeye ve kendimi geliştirmeye olan inancım, kişisel ve mesleki büyüme sürecimin vazgeçilmez bir parçasıdır."

"(K4) Eğitim ve öğrenme, hayatımın her alanında var olan bir motivasyon kaynağıdır."

"(K5) Öğrenmeye olan inancım, her yaşta ve her koşulda yeni şeyler öğrenmeye istekli olmamı sağlıyor."

"(K6) Kendimi sürekli geliştirmek, hayatın değişen taleplerine ayak uydurabilmek adına vazgeçilmez bir gerekliliktir."

"(K7) Hayat boyu öğrenmeye olan inancım, beni her gün bir adım daha ileriye taşıyan bir güçtür."

"(K8) Öğrenme sürecim, sadece okul dönemlerimle sınırlı değil, her an yeni şeyler öğrenme arzusuyla doludur."

"(K9) Her deneyim, her kitap, her insanla yapılan konuşma, öğrenmeye olan inancımı daha da güçlendiriyor."

"(K10) Öğrenmeye olan inancım, kişisel ve mesleki hedeflerimi gerçekleştirmek için sürekli bir çaba içinde olmamı sağlıyor."

"(K11) Kendimi geliştirmek için kitap okuma, online kurslar almak gibi farklı yöntemlere başvuruyorum."

"(K12) Mesleki konferanslara katılarak ve deneyim paylaşımı yaparak sürekli öğrenme hedefimi destekliyorum."

"(K13) Yeni teknolojileri ve pedagojik yaklaşımları takip ederek öğretim yöntemlerimi sürekli güncelliyorum."

"(K14) Her fırsatta öğrenme yolculuğumda yeni adımlar atmaktan keyif alıyorum."

Öğretmenlerin paylaştığı ifadeler, hayat boyu öğrenmeye olan güçlü inançlarını ve sürekli gelişim arzularını yansıtıyor. Bu görüşler, öğretmenlerin öğrenmenin sadece bir okul dönemiyle sınırlı olmadığını anladıklarını gösteriyor. Öğretmenler, kendilerini sürekli geliştirmenin, değişen koşullara ayak uydurmanın ve kişisel/mesleki hedeflere ulaşmanın önemini vurguluyorlar. Öğrenmeye olan inançları, hayatları boyunca yeni bilgiler edinme ve deneyimler yaşama isteğiyle güçleniyor. Bu ifadeler aynı zamanda öğretmenlerin öğrenme yöntemlerini çeşitlendirdiğini, kitap okuma, kurslar, konferanslar ve teknoloji takibi gibi farklı yaklaşımları benimsediklerini gösteriyor. Öğretmenler, öğrenmeye olan bu tutkulu inançlarını meslekleriyle bütünleştiriyorlar ve öğrencilere de örnek olmayı amaçlıyorlar. Bu tutum, öğrencilerin de sürekli öğrenmeye ve gelişmeye yönlendirilmesine katkı sağlayabilir. Bu ifadelerin ortak teması, öğrenmeyi sadece bir dönemle sınırlı görmemeleri, her an öğrenme fırsatlarını değerlendirmeye istekli olmalarıdır. Öğretmenler, öğrenmenin kişisel ve mesleki büyüme süreçlerinin temelini oluşturduğuna inanıyorlar. Her günün yeni bir öğrenme fırsatı olarak değerlendirilmesi, öğretmenlerin merak ve keşif duygularını canlı tutmalarına yardımcı oluyor. Bu inanç, öğretmenlerin hayatları boyunca kendilerini ve öğretim yöntemlerini sürekli olarak yenilemelerini sağlıyor. Öğretmenler, çeşitli öğrenme yöntemlerini benimseyerek, kitap okumaktan online kurslara, mesleki konferanslara katılmaktan yeni teknolojilere kadar geniş bir yelpazede kendilerini geliştirmeye odaklanıyorlar. Bu yaklaşım, öğrencilere örnek olmanın yanı sıra, değişen eğitim ve toplumsal dinamiklere uyum sağlamalarına da yardımcı oluyor. Bu ifadeler, öğretmenlerin sürekli öğrenme anlayışının, öğrenci başarısını artırma ve eğitimde kaliteyi yükseltme hedefleriyle paralel olduğunu gösteriyor.

Öğrencilerinize örnek olmak ve onlara hayat boyu öğrenme bilincini aşlamak için hangi yöntemleri kullanıyorsunuz ve bu yaklaşımların öğrencilerinizin öğrenme motivasyonuna nasıl etkisi olduğunu gözlemliyorsunuz?

Katılımcılara yöneltilen “Öğrencilerinize örnek olmak ve onlara hayat boyu öğrenme bilincini aşlamak için hangi yöntemleri kullanıyorsunuz ve bu yaklaşımların öğrencilerinizin öğrenme motivasyonuna nasıl etkisi olduğunu gözlemliyorsunuz?” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) “Öğrencilerime sürekli olarak kendi öğrenme deneyimlerimi paylaşıyorum ve yeni konuları keşfederken yaşadığım heyecanı aktarıyorum. Bu, onların da meraklarını uyandırıyor ve öğrenme süreçlerine olumlu bir şekilde katkı sağlıyor.”

(K2) “Öğrencilere, günlük yaşamda sürekli öğrenme fırsatlarının olduğunu vurguluyorum. Kendi yaşantılarından örnekler vererek, her an öğrenme şansının olduğunu göstermeye çalışıyorum.”

(K3) “Öğrencilere, farklı kaynaklardan bilgi edinmenin ve çeşitli öğrenme araçlarına başvurmanın önemini anlatıyorum. Bu sayede öğrencilerin kendi öğrenme tarzlarını keşfetmelerine yardımcı oluyorum.”

(K4) “Düzenli olarak ilgi alanlarına uygun kitaplar, makaleler veya videolar paylaşıyorum. Bu materyalleri tartışarak, öğrencilerin kendilerini geliştirmeye olan ilgilerini artırıyorum.”

(K5) “Proje tabanlı öğrenmeyi teşvik ederek, öğrencilerin kendi ilgi alanlarına yönelik projeler geliştirmelerine olanak tanıyorum. Bu şekilde öğrenciler, öğrenmeyi aktif bir şekilde deneyimliyorlar.”

(K6) “Öğrencilere öğrenmenin sadece sınıf içi değil, sınıf dışında da devam etmesi gerektiğini hatırlatıyorum. Gezi, etkinlik ve deneyimlerle öğrenmeyi pekiştirmeye çalışıyorum.”

(K7) “Öğrencilere kendilerini değerli hissettiklerini ve öğrenme süreçlerine katkı sağladıklarını hissettirmeye özen gösteriyorum. Bu, özgüvenlerini artırıyor ve daha istekli bir şekilde öğrenmeye yaklaşımlarını sağlıyor.”

(K8) “Öğrencilere öğrenmenin hatalarla dolu bir süreç olduğunu ve hatalardan öğrenmenin önemli olduğunu aktarıyorum. Böylece risk almayı ve yeni şeyler denemeyi cesaretlendiriyorum.”

(K9) “Öğrencilere öğrenmeyi eğlenceli hale getirmek için oyunlar, etkileşimli aktiviteler ve grup çalışmaları gibi yöntemleri kullanıyorum. Bu, öğrenme sürecini daha çekici hale getiriyor.”

(K10) “Öğrencilere gerçek hayattan örnekler ve yaşanmış deneyimlerle öğrenme bağlamı oluşturuyorum. Bu sayede öğrencilerin öğrenilenleri günlük yaşamlarında nasıl kullanabileceklerini görmelerini sağlıyorum.”

(K11) “Öğrencilerle sürekli iletişim halinde olmaya özen gösteriyorum. Onların ilgi alanlarını ve hedeflerini anlayarak, buna uygun öğrenme deneyimleri sunuyorum.”

(K12) “Öğrencilere kendi hikayelerimi ve başarılarımı paylaşıyorum. Bu, onlara kendi potansiyellerini keşfetme ve geliştirme konusunda ilham veriyor.”

(K13) “Öğrencilere güvenli bir ortamda soru sorma ve düşüncelerini paylaşma fırsatı sunuyorum. Bu, onların aktif katılımını teşvik ederek öğrenmelerini daha anlamlı hale getiriyor.”

(K14) “Öğrencilere öz-değerlendirme ve kendilerini değerlendirme fırsatı sunarak, kendi öğrenme ilerlemelerini görmelerini sağlıyorum. Bu, onların öğrenme süreçlerine daha fazla dahil olmalarına yardımcı oluyor.”

Bu ifadelerde, öğretmenlerin öğrencilere örnek olma ve hayat boyu öğrenme bilincini aşlamak için kullandıkları çeşitli yaklaşımlar ve bu yaklaşımların öğrencilerin öğrenme motivasyonuna etkisi vurgulanıyor. Öğretmenlerin, kendi öğrenme deneyimlerini paylaşarak ve merak uyandırıcı öğrenme fırsatları yaratma konusundaki çabaları öne çıkıyor. Aynı zamanda öğrencilere, öğrenmenin sınıf içi ve dışında devam ettiğini hatırlatarak, öğrenmeyi günlük yaşamın bir parçası haline getirme fikrini benimsemişler. Projeler, oyunlar, etkileşimli aktiviteler ve grup çalışmaları gibi etkili yöntemler kullanarak öğrenmeyi daha çekici hale getirdikleri görülüyor. Öğrencilere gerçek yaşam örnekleri ve yaşanmış deneyimler sunarak öğrenmeyi anlamlandırma ve uygulama bağlamı oluşturdukları belirtiliyor. Aynı zamanda öğrencilere güvenli bir ortamda soru sorma ve düşüncelerini paylaşma fırsatı sunarak, aktif katılımı teşvik ettikleri görülüyor. Öğrencilere kendi öğrenme ilerlemelerini değerlendirme fırsatı sunarak, kendi öğrenme süreçlerine daha fazla dahil olmalarını sağladıkları ifade ediliyor. Bu yaklaşımların, öğrencilerin özgüvenlerini artırdığı, öğrenme motivasyonlarını yükselttiği ve öğrenmeyi daha keyifli hale getirdiği gözlemleniyor. Özetle, öğretmenlerin bu çeşitli yöntemleri kullanarak öğrencilere hayat boyu öğrenme bilincini aşıladıkları ve öğrenmeye olan ilgilerini artırdıkları vurgulanıyor.

Mesleki deneyimlerinizde, hayat boyu öğrenme felsefenizde önemli bir dönüm noktası olarak kabul ettiğiniz bir olay veya öğrencinizden aldığınız bir ilham var mı? Bu deneyimler, öğrenme ve öğretme yaklaşımınızda nasıl bir etkiye sahip oldu?

Katılımcılara yöneltilen “Mesleki deneyimlerinizde, hayat boyu öğrenme felsefenizde önemli bir dönüm noktası olarak kabul ettiğiniz bir olay veya öğrencinizden aldığınız bir ilham var mı? Bu deneyimler, öğrenme ve öğretme yaklaşımınızda nasıl bir etkiye sahip oldu?” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) *"Bir öğrencimin azmi ve çabası, hayat boyu öğrenmeye olan inancımı pekiştirdi."*

(K2) *"Bir öğrencimin kişisel zorluklarını aşarak büyük başarı elde etmesi, öğrencilere destek vermenin önemini vurguladı."*

(K3) *"Bir seminerde duyduğum bir hikaye, öğrencilerimin farklı öğrenme stillerine uygun yöntemler kullanma gerekliliğini anlamamı sağladı."*

(K4) *"Bir öğrencimin özgünlüğünü keşfetmesine tanık olmak, her öğrencinin benzersiz potansiyeli olduğunu gösterdi ve öğretme yaklaşımımı bu doğrultuda şekillendirdi."*

(K5) *"Bir atölyede öğrencilerimin birbirlerine yardım etmekteki istekliliği, iş birliği ve öğrenmeye dayalı bir sınıf ortamının önemini açıkça gösterdi."*

(K6) *"Bir öğrencinin soruları ve merakı, öğrenmenin sadece sınıf içinde değil, dışında da gerçekleşebileceğini anlamama neden oldu."*

(K7) *"Bir proje sırasında öğrencilerimin yaratıcılıklarını sergilemeleri, öğrenme süreçlerini bireysel ve anlamlı hale getirmenin gerekliliğini kavramamı sağladı."*

(K8) *"Bir öğrencinin hayatındaki zorlukları aşma kararlılığı, öğrenme sürecinin zorluklarla dolu olabileceğini, ancak azimle üstesinden gelinebileceğini gösterdi."*

(K9) *"Bir öğrencinin öğrenmeye olan isteği, öğretmenlerin öğrencilere ilham verme ve öğrenme tutkularını besleme rolünü vurguladı."*

(K10) *"Bir konferansta duyduğum bir konuşma, öğrenme materyallerini ve yaklaşımlarını sürekli olarak güncellemem gerektiğini anlamamı sağladı."*

(K11) *"Bir öğrencinin sorun çözme becerilerini geliştirmesi, öğrenme sürecinin pratiğe dayalı olmasının önemini gösterdi."*

(K12) *"Bir öğrencinin yaratıcı projesi, öğrencilerimin özgünlüklerini teşvik etmenin ve onlara farklı yollarla yaklaşmanın gerekliliğini vurguladı."*

(K13) *"Bir öğrencimin öğrenme konusundaki korkularını aşması, öğrenme ortamının destekleyici ve güvenli olmasının ne kadar kritik olduğunu gösterdi."*

(K14) *"Bir öğrencimin sorumluluk alması ve liderlik göstermesi, öğrencilere kendi öğrenme süreçlerini yönlendirme fırsatı vermenin önemini anlamamı sağladı."*

Bu ifadeler, her bir öğretmenin kendi mesleki deneyimlerini ve öğrencilerinden aldıkları ilhamı nasıl hayat boyu öğrenme felsefelerini etkilediğini özetlemektedir. Öğretmenler, öğrencilerinin başarıları, zorlukları aşmaları, özgünlüklerini keşfetmeleri ve iş birliği içinde çalışmalarını gibi deneyimlerden etkilenmişlerdir. Bu deneyimler, öğretmenlerin öğrenme ve öğretme yaklaşımlarını şekillendirmiş ve vurgulamıştır. Öğretmenler, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine uygun yöntemler kullanma gerekliliğini, iş birliği ve iletişimin önemini, öğrenmenin sadece sınıf içinde değil, dışında da gerçekleşebileceğini, öğrencilerin özgünlüğünü ve potansiyelini keşfetme ihtiyacını vurgulamışlardır. Aynı zamanda, öğrencilerin zorlukları aşma kararlılığı, öğrenme sürecinin meydan okumalarla dolu olabileceğini ancak azimle üstesinden gelinebileceğini ortaya koymuştur. Öğretmenler, öğrencilere ilham verme, öğrenme isteğini besleme, öğrenme materyallerini güncelleme, pratiğe dayalı öğrenme süreçleri oluşturma ve öğrencilere liderlik fırsatları sunma gerekliliğini anlamışlardır. Bu deneyimler, öğretmenlerin sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme deneyimlerini zenginleştirmeye ve öğrencilerinin potansiyelini en üst düzeyde ortaya çıkarmaya yönelik yaklaşımlarını şekillendirmiştir.

SONUÇ

Bu ifadeler, öğretmenlerin hayat boyu öğrenme felsefelerindeki derin inançlarını ve sürekli gelişim arzularını oldukça açık bir şekilde yansıtıyor. Öğretmenler, öğrenmenin sadece sınırlı bir zaman dilimine değil, hayatlarının her anına yayılan bir süreç olduğunu anlamış durumda. Bu perspektif, onların öğrenme motivasyonunu sürekli canlı tutmalarına yardımcı oluyor. Kendi gelişimlerine odaklanmanın, değişen koşullara uyum sağlamanın ve kişisel/mesleki hedeflere ulaşmanın ne denli önemli olduğunu vurguluyorlar. Öğretmenler, farklı öğrenme yöntemlerini benimseyerek kendilerini sürekli geliştiriyorlar. Kitap okuma, kurslara katılma, konferanslara iştirak etme gibi çeşitli yaklaşımlarla öğrenme arzularını tatmin ediyorlar. Bu yaklaşımlar, öğretmenlerin öğrenme süreçlerini zenginleştiriyor ve yeni bilgileri hızla entegre etmelerini sağlıyor. Bu çeşitlilik, onların öğrencilere de

farklı öğrenme yollarını keşfetme ve benimseme konusunda ilham veriyor. Öğretmenlerin sürekli öğrenme anlayışı, öğrencilere de örnek olma hedefi taşıyor. Öğrencilere, hayat boyu öğrenme ve kendini geliştirme önemini aktararak, öğrenmeye karşı pozitif bir tutum geliştirmelerine katkı sağlıyorlar. Bu, öğrencilerin öğrenme süreçlerine daha istekli ve motive bir şekilde yaklaşmalarına yardımcı olabilir. Genel olarak, bu ifadeler öğretmenlerin sürekli öğrenme inancını ve bu inancın öğretme yaklaşımlarına nasıl yansıdığını anlatıyor. Bu tutum, öğretmenlerin kendilerini sürekli olarak yenilemelerini, öğrencilere örnek olmalarını ve eğitimde daha etkili ve güncel yöntemleri benimsemelerini sağlayarak, öğrenci başarısı ve eğitim kalitesini artırmalarına önemli bir katkı sağlayabilir.

Bu ifadelerde, öğretmenlerin öğrencilere örnek olma ve hayat boyu öğrenme bilincini aşlamak için kullandıkları farklı yaklaşımlar ve bu yaklaşımların öğrencilerin öğrenme motivasyonuna etkisi vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin öğrencilere kendi öğrenme deneyimlerini paylaşma, merak uyandırıcı öğrenme fırsatları yaratma ve günlük yaşamın bir parçası haline getirme fikrini benimseme gibi çabaları öne çıkmaktadır. Projeler, oyunlar, etkileşimli aktiviteler ve grup çalışmaları gibi etkili yöntemlerle öğrenmeyi daha cazip hale getirdikleri belirtilmektedir. Gerçek yaşam örnekleri ve deneyimler sunarak öğrenmeyi anlamlandırma ve uygulama bağlamı oluşturdukları ifade edilmektedir. Ayrıca, öğrencilere soru sorma ve düşüncelerini paylaşma fırsatı sunarak aktif katılımı teşvik ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin kendi öğrenme ilerlemelerini değerlendirme fırsatı ile kendi öğrenme süreçlerine daha fazla dahil olmalarını sağladıkları belirtilmektedir. Bu yöntemlerin öğrencilerin özgüvenini artırdığı, öğrenme motivasyonunu yükselttiği ve öğrenmeyi daha keyifli hale getirdiği gözlemlenmektedir. Genel olarak, öğretmenlerin bu çeşitli ve etkili yaklaşımlarla öğrencilere hayat boyu öğrenme bilincini aşıladıkları ve öğrenmeye olan ilgilerini artırdıkları özetlenmektedir.

Bu ifadeler, her öğretmenin kendi mesleki deneyimlerini ve öğrencilerinden aldığı ilhamı nasıl hayat boyu öğrenme felsefelerini etkilediğini özetlemektedir. Öğretmenler, öğrencilerinin başarılarından zorlukların üstesinden gelmelerine, özgünlüklerini keşfetmelerinden iş birliği içinde çalışmalarına kadar bir dizi deneyimden etkilenmişlerdir. Bu deneyimler, öğretmenlerin öğrenme ve öğretme yaklaşımlarını şekillendirmiş ve vurgulamıştır. Öğretmenler, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine uygun yöntemler kullanmanın önemini, iş birliği ve iletişimin değerini, öğrenmenin sınırları aşarak gerçekleşebileceğini, öğrencilerin özgünlüğünü ve potansiyelini keşfetme gerekliliğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda, öğrencilerin zorlukları aşma kararlılığı ve öğrenme sürecindeki meydan okumaların üstesinden gelebilme azmi hakkındaki görüşlerini ortaya koymuşlardır. Öğretmenler, öğrencilere ilham vermenin, öğrenme isteğini beslemenin, öğrenme materyallerini güncellemenin, pratik temelli öğrenme süreçleri oluşturmanın ve öğrencilere liderlik fırsatları sunmanın önemini fark etmişlerdir. Bu deneyimler, öğretmenlerin sınıf içi ve dışı öğrenme deneyimlerini zenginleştirme ve öğrencilerinin potansiyelini en üst düzeyde ortaya çıkarma yaklaşımlarını şekillendirmiştir.

Elde edilen sonuçlar, öğretmenlerin hayat boyu öğrenme felsefelerine olan inançlarını ve öğrenme-öğretme yaklaşımlarını nasıl şekillendirdiğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, aşağıdaki öneriler, bu olumlu yaklaşımları güçlendirmek ve eğitimde daha etkili bir rol oynamak için düşünülebilir:

1. Öğrencilere Örnek Olma: Öğretmenler, hayat boyu öğrenmeye olan inançlarını öğrencilere model olarak sunmaya devam etmelidir. Kendi öğrenme deneyimlerini paylaşmak ve öğrencilere nasıl sürekli geliştiklerini göstermek, öğrencileri motive etmek ve onlara ilham vermek için önemli bir araçtır.
2. Çeşitli Öğrenme Yollarını Kullanma: Öğretmenler, farklı öğrenme yöntemlerini benimseyerek öğrencilere çeşitli öğrenme fırsatları sunmalıdır. Projeler, oyunlar, etkileşimli aktiviteler ve gerçek yaşam bağlamları gibi yöntemler, öğrencilerin öğrenmeye daha aktif katılımını teşvik edebilir.
3. Öğrenmeyi Günlük Yaşamın Bir Parçası Haline Getirme: Öğretmenler, öğrencilere öğrenmeyi sadece sınıf içinde değil, günlük yaşamlarının bir parçası olarak görmelerini sağlayacak fırsatlar sunmalıdır. Bu yaklaşım, öğrencilerin öğrenmeye olan ilgilerini artırabilir.
4. Pratik Uygulama ve Deneyim Paylaşımı: Öğretmenler, öğrencilere öğrenme materyallerini güncellemek ve gerçek dünya deneyimleri sunmak için çeşitli pratik uygulamalar ve deneyim paylaşımları yapabilirler. Bu, öğrenmeyi somutlaştırarak öğrencilerin anlaması ve uygulaması için fırsatlar yaratabilir.
5. Öğrenci İhtiyaçlarına Duyarlılık: Öğretmenler, öğrencilerin farklı öğrenme stillerine ve ihtiyaçlarına uygun yöntemler geliştirerek öğrenme deneyimini kişiselleştirebilirler. Bu yaklaşım, öğrencilere daha etkili ve verimli bir öğrenme deneyimi sunabilir.
6. Sürekli Kendini Geliştirme: Öğretmenler, kendi öğrenme deneyimlerini ve gelişimlerini sürekli olarak yenilemeye ve güncellemeye devam etmelidir. Bu, öğretmenlerin öğrencilere en güncel bilgileri ve yöntemleri sunmalarını sağlayabilir.
7. Topluluk ve İş Birliği: Öğretmenler, meslektaşlarıyla ve diğer eğitim profesyonelleriyle iş birliği yaparak deneyimlerini paylaşabilir ve yeni öğrenme fırsatları keşfedebilirler. Bu, öğrenme ağlarını genişletmek ve farklı perspektiflerden yararlanmak için önemli bir yoldur.

Sonuç olarak, bu öneriler öğretmenlerin sürekli öğrenme felsefelerini daha da güçlendirmelerine, öğrencilere daha etkili ve motive edici öğrenme deneyimleri sunmalarına ve eğitimde kaliteyi artırmalarına yardımcı olabilir.

KAYNAKÇA

- Aslandağ-Soylu, B. (2013). Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanı ve Öğrencilerin Hayat Çapında Öğrenme (Life-Wide Learning) Alışkanlıkları ve Üniversite Yaşamına Giriş Dersi Üzerine Bir İnceleme. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Ayhan, S. (2005). "Dünden Bugüne Yaşam Boyu Öğrenme". Yaşam Boyu Öğrenme Sempozyumu (9-10 Aralık 2004). PegemA Yay. Ankara
- Bağcı, Ş. E. (2007). Avrupa Birliği Ülkelerinde Yaşam Boyu Eğitim Politikaları: Almanya, Danimarka ve Türkiye Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Halk Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Çelik, C.Ö. (2020) Öğretmen adaylarının hayat boyu öğrenme anahtar yeterliliklerini öğrencilerine kazandırabilmelerine ilişkin öz yeterlik inançları (Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Örneği) Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara
- Demirel, M. (2008). Yaşam Boyu Öğrenmenin Anahtarı: Öğrenmeyi Öğrenme. 2. Ulusal Eğitim Psikolojisi Sempozyumu Bildiri Kitabı, Kültür Üniversitesi, İstanbul.
- Demirel, M. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme ve Teknoloji. 9. Uluslararası Eğiti Teknolojisi Konferansı, Ankara, Türkiye.
- Devlet Planlama Teşkilatı. Özel İhtisas Komisyon Raporu. (2001). <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Sekizinci-Bes-YillikKalkinma-Plani-Ortaogretim-Genel-Egitim-Mesleki-Egitim-Teknik-EgitimOIK-Raporu.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Dhaliwal, M. K. (2015) Teachers becoming lifelong learners. The Business & Management Review Volume 5 Number 4 (2019-264) https://cberuk.com/cdn/conference_proceedings/2015iciee_india46.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Duman, A. (2005). Türkiye’de yaşam boyu öğrenme siyasalarını oluştur(a)mamanın dayanılmaz hafifliği. Sayılan, F. Ve Yıldız, A. (Yay. Haz.), “Yaşam boyu öğrenme: sempozyum bildirileri ve tartışmalar”: I. Yaşam Boyu Öğrenme Sempozyumu, 9-10 Aralık 2004 Ankara içinde (syf. 31-44). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Pegem.
- Ekiz, D.(2003). Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erdamar, G. (2020). Yaşam boyu öğrenme. Bulunduğu eser: Demirel, O. (Ed.) Eğitimde yeni yönelimler (syf.222-237). Ankara: Pegem
- Eurydice. (2000). Lifelong learning: the contribution of education systems in the Member States of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publicationdetail/-/publication/e36cfb36-b16a-4dd8-99e1-c70482e392b9> sayfasından erişilmiştir.
- Göksan, T. S., Uzundurukan, S. ve Keskin, S. N. (2009). Yaşam boyu öğrenme ve Avrupa Birliği’nin yaşam boyu öğrenme programları. 1. İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu, 143.
- Hake (2005). "AB Politikaları ve Bilgi Ekonomisi: Yaşam Boyu Öğrenme İçin Stratejik Bir Rol". Yaşam Boyu Öğrenme Sempozyumu (9-10 Aralık 2004). PegemA Yay. Ankara
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi, 1(1), 62-80.
- Knapper, C., Cropley, A. (2000). Lifelong Learning in Higher Education, London. Kogan Page.
- Lewis, Rosa B. (1981) The philosophical roots of lifelong learning. Toledo, OH: John H. Russel Center for the Study of Higher Education, College of Education, the University of Toledo.
- Miser, R. (2013) Yaşam Boyu Öğrenme Kavram ve Bağlam. Ankara: Ayrıntı Basımevi
- OECD. (1996). Lifelong learning for all. Paris: OECD.
- Selvi, K. (2011). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. Uluslararası Eğitim Programları Ve Öğretim Çalışmaları Dergisi , 1 (1), 61-69.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin.